

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

IT-09-92-PT
D8 - 1/28864 TER
03 August 2011

8/28864 TER
SMS

Predmet br. IT-09-92-I
Datum: 24. juni 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: **sudija Alphons Orie, predsjedavajući**
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **24. juna 2011.**

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA ODREĐIVANJE ZAŠTITNIH
MJERA ZA ŽRTVE I SVJEDOKE I DOKUMENTARNE DOKAZE**

Tužilaštvo:

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Za optuženog:

g. Aleksandar Aleksić

ISTORIJAT POSTUPKA I ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

1. Tužilaštvo je 3. juna 2011. podnijelo Zahtjev za određivanje zaštitnih mjera za žrtve i svjedočke i dokumentarne dokaze (dalje u tekstu: Zahtjev). Tužilaštvo traži da se odbrani izda nalog kojim bi joj se ograničilo objelodanjivanje javnosti informacija i materijala koje joj dostavlja tužilaštvo.¹ Prema riječima tužilaštva, objelodanjivanje takvih informacija i materijala u javnosti može ugroziti bezbjednost žrtava i svjedoka, biti u suprotnosti s uslovima korištenja i objavljivanja (na primjer, s ograničenjima iz pravila 70), ili dovesti u pitanje ili omesti istrage i postupke Međunarodnog suda.²
2. Tužilaštvo dalje traži da se izdaju nalozi za očuvanje privatnosti i zaštitu žrtava i svjedoka, kojima bi se konkretno ograničilo objelodanjivanje informacija odbrani u vezi sa sadašnjim mjestima boravka žrtava i svjedoka.³ Tužilaštvo tvrdi da je održavanje povjerljivosti informacija u vezi s trenutnim mjestima boravka žrtava i svjedoka u interesu pravde, kako bi se ograničio rizik po njihovu bezbjednost i kako bi se ispoštovala njihova prava na povjerljivost ličnih podataka.⁴
3. Vijeće je 6. juna 2011. odlučilo da skrati rok za dostavu odgovora na Zahtjev od 10. juna 2011. i s tim u skladu obavijestilo odbranu neformalnim putem. Odbrana je 10. juna 2011. podnijela zahtjev za produženje roka za dostavu odgovora na Zahtjev (dalje u tekstu: Zahtjev).⁵ Odbrana je tražila da Vijeće prihvati "ograničenu ulogu" dežurnog branioca i odobri produženje roka za dostavu odgovora na period od dvije sedmice računajući od dana imenovanja stalnog branioca.⁶ Alternativno, odbrana je tražila produženje roka na period od dvije sedmice računajući od datuma podnošenja Zahtjeva.⁷ Vijeće je 15. juna 2011. djelimično odobrilo Zahtjev i donijelo odluku da se eventualni

¹ Zahtjev, par. 1, 5.

² Zahtjev, par. 2.

³ Zahtjev, par. 1, 4-5.

⁴ Zahtjev, par. 4.

⁵ Zahtjev dežurnog branioca za produženje roka za dostavu odgovora na Zahtjev tužilaštva za određivanje zaštitnih mjera za žrtve i svjedočke i dokumentarne dokaze, 10. juni 2011.

⁶ Zahtjev, par. 5-7, str. 4.

⁷ Zahtjev, str. 4.

odgovor na Zahtjev treba dostaviti do 17. juna 2011. Vijeće je o tome obavijestilo odbranu neformalnim putem.

4. Odbrana je 17. juna 2011. dostavila odgovor na Zahtjev (dalje u tekstu: Odgovor),⁸ u kojem je tražila da se Zahtjev u cijelosti odbaci.⁹ Međutim, argumenti odbrane ograničeni su samo na drugi dio Zahtjeva, konkretno na zahtjeve za izdavanje naloga za očuvanje privatnosti i zaštitu žrtava i svjedoka, naročito u pogledu informacija o njihovom trenutnom mjestu boravka.¹⁰ Odbrana u vezi s tim tvrdi da tužilaštvo treba da pokaže da postoje izuzetne okolnosti koje opravdavaju izmjenu njenih obaveza objelodanjivanja.¹¹

MJERODAVNO PRAVO

5. Član 20 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) u relevantnim dijelovima predviđa sljedeće:

Pretresna vijeća moraju osigurati da suđenje bude pravično i ekspeditivno, te da se postupak vodi [...] uz puno poštovanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti žrtava i svjedoka.

6. Pravilo 53(C) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) u relevantnim dijelovima predviđa:

(A) U izuzetnim okolnostima sudija ili pretresno vijeće mogu u interesu pravde naložiti da se bilo koji dokument ili informacija do daljnog ne objelodanjuje javnosti.

[...]

(C) Sudija ili pretresno vijeće mogu, nakon što se posavjetuju s tužiocem, takođe naložiti da se ne objelodanjuje optužница, ili dio optužnice, ili bilo koji dokument ili informacija u cijelosti, ili samo neki njihov dio, ako su se uvjerili da je izdavanje takvog naloga potrebno da bi se ispunile odredbe nekog od pravila, ili da bi se zaštitile povjerljive informacije do kojih je došao tužilac, ili ako je to na bilo koji drugi način u interesu pravde.

7. Pravilo 66 Pravilnika u relevantnim dijelovima predviđa sljedeće:

⁸ Odgovor dežurnog branioca na Zahtjev tužilaštva za određivanje zaštitnih mjera za žrtve i svjedočke i dokumentarne dokaze, 17. juni 2011.

⁹ Odgovor, str. 5.

¹⁰ Odgovor, par. 2-13.

¹¹ Odgovor, par. 10, 12-13.

Osim ako je pravilima 53 i 69 predviđeno drugačije, tužilac će odbrani staviti na raspolaganje, na jeziku koji optuženi razumije:

- (i) u roku od trideset dana od prvog stupanja optuženog pred sud, kopije popratnog materijala koji je bio priložen uz optužnicu kad je ona podnesena na potvrdu, kao i sve prethodne izjave koje je tužilac dobio od optuženog [...]

8. Pravilo 68 Pravilnika u relevantnim dijelovima predviđa sljedeće:

Osim u slučajevima predviđenim pravilom 70,

- (i) Tužilac će što je prije moguće odbrani objelodaniti sve materijale koji po njegovim stvarnim saznanjima mogu upućivati na nevinost, odnosno ublažiti krivicu optuženog ili uticati na vjerodostojnost dokaza optužbe [...]

9. Pravilo 75 Pravilnika u relevantnim dijelovima predviđa sljedeće:

Sudija ili pretresno vijeće mogu, *proprio motu* ili na zahtjev bilo koje od strana, žrtve ili svjedoka o kom se radi ili Službe za žrtve i svjedoke, nalogom odrediti odgovarajuće mjere za očuvanje privatnosti i zaštitu žrtava i svjedoka, pod uslovom da one nisu u suprotnosti s pravima optuženog.

DISKUSIJA

10. Vijeće će prvo razmotriti Zahtjev odbrane koji je djelomično odobrilo. U odluci zamjenika sekretara Suda o imenovanju dežurnog branioca predviđeno je da će on "zastupati [optuženog] prilikom njegovog prvog stupanja pred Sud, kao i, prema potrebi, u vezi sa svim drugim pitanjima dok optuženom ne bude dodijeljen stalni branilac".¹² S obzirom na ovo i na pitanje na koje se odnosi Zahtjev, Vijeće je zaključilo da je dežurni branilac nadležan za dostavljanje odgovora na Zahtjev. Vijeće dalje nalazi da je primjerenovo se da odbrani za podnošenje odgovora odobre dvije sedmice od dana podnošenja Zahtjeva.

11. Zahtjev se sastoji od dva dijela: prvi dio se odnosi na objelodanjivanje javnosti, a drugi na objelodanjivanje odbrani. Odbrana nije navela nijedan argument protiv

¹² Odluka zamjenika sekretara Suda, 1. juni 2011.

odobrenja prvog dijela Zahtjeva, koji se odnosi na objelodanjivanje u javnosti materijala i informacija koje odbrani dostavi tužilaštvo. Vijeće smatra da će tužilaštvo možda kasnije zatražiti neke konkretnе zaštitne mjere i ako Vijeće odluči da takve zahtjeve odobri, objelodanjivanje materijala u javnosti u ovom trenutku učinilo bi te odluke bespredmetnim. Vijeće stoga zaključuje da je u interesu pravde da se u ovoj fazi postupka ograniči objelodanjivanje u javnosti materijala koji tužilaštvo objelodani odbrani. Bitan izuzetak ovog ograničenja bio bi slučaj kada je takvo objelodanjivanje u javnosti direktno i konkretnо neophodno kako bi se odbrani omogućilo da se pripremi za postupak i u njemu učestvuje i izvede svoje dokaze.

12. Što se tiče drugog dijela Zahtjeva, konkretnо, objelodanjivanja odbrani informacija, sadržanih u izjavama, o sadašnjim mjestima boravka žrtava i svjedoka, Vijeće smatra da je pravna odredba koja reguliše obaveze tužilaštva jeste pravilo 66, a ne pravilo 68 Pravilnika. Eventualno ograničenje u vezi s objelodanjivanjem što bi se moglo zatražiti na osnovu pravila 53 Pravilnika. Tužilaštvo tvrdi da je ograničenje koje traži u interesu pravde "kako bi se ograničili rizici za bezbjednost žrtava i svjedoka i kako bi se ispoštovala prava žrtava i svjedoka na povjerljivost u pogledu ličnih podataka".¹³ Odbrana tvrdi da bi odobrenjem zahtjeva za takvo ograničenje pravo Ratka Mladićа (dalje u tekstu: optuženi) "na pravično suđenje i njegovu sposobnost za pripremu odbrane bilo bitno ograničeno".¹⁴ Odbrana se oslonila na jednu odluku u predmetu Milošević.¹⁵ Vijeće nalazi da ta odluka nije relevantna jer se odnosi na redigovanje *podataka koji otkrivaju identitet* svjedoka, a ne na informacije o trenutnom mjestu boravka žrtava i svjedoka s čijim je identitetima odbrana upoznata.¹⁶

13. Tužilaštvo je ukazalo na odluku u predmetu *Karadžić*, u kojoj je Vijeće koje je rješavalo u tom predmetu odobrilo zahtjev tužilaštva za redigovanje informacija o

¹³ Zahtjev, par. 4.

¹⁴ Odgovor, par. 11.

¹⁵ Odgovor, par. 7-9. V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-54-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za izricanje privremenih zaštitnih mera u skladu sa pravilom 69, 19. februar 2002. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*).

¹⁶ V. Odluka u predmetu *Milošević*, par. 25.

trenutnom mjestu boravka svjedoka.¹⁷ Vijeće u predmetu *Karadžić* smatralo je "primjerenum dopustiti tužilaštvu da optuženom uskrati informacije o mjestu boravka svjedoka i druge slične informacije, na osnovu činjenice da optuženi može tražiti da kontaktira svjedoke posredstvom tužilaštva".¹⁸

14. S obzirom na značaj zaštite i očuvanja privatnosti žrtava i svjedoka, a naročito s obzirom na to da informacije za koje tužilaštvo predlaže da budu redigovane nimalo ili veoma ograničenoj mjeri utiču na sposobnost odbrane da efikasno pripremi svoju tezu, Vijeće smatra da je u interesu pravde da se objelodanjivanje ograniči kako je zatražilo tužilaštvo.

DISPOZITIV

15. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu člana 20 Statuta i pravila 53 i 75 Pravilnika, Vijeće **ODOBRAVA Zahtjev i NALAŽE** kako slijedi:

- a) Tužilaštvo može iz izjava svjedoka i potencijalnih svjedoka redigovati sve informacije koje otkrivaju trenutno mjesto boravka autora takvih dokumenata ili njegove/njezine porodice, i sve informacije sadržane u takvom dokumentu koje otkrivaju trenutno mjesto boravka drugih lica koja se u njima imenuju, a koja su dala izjave svjedoka koje je tužilaštvo već objelodanilo ili koje namjerava da objelodani;
- b) Odbrana neće ni na koji način, ni direktno ni indirektno, objelodaniti javnosti ništa od materijala koje joj je dostavilo tužilaštvo, osim:
 - i) ako je to direktno i konkretno nužno kako bi joj se omogućilo da se pripremi i učestvuje u ovom postupku i izvede svoje dokaze, ili
 - ii) kada takvi materijali postanu javni tokom javnih ili otvorenih sjednica u ovom predmetu ili kada ih javnosti objelodani tužilaštvo;

¹⁷ Zahtjev, par. 4, fusnota 4. V. *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za neobjelodanjivanje, 2. septembar 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karadžić*), par. 11, 16.

¹⁸ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 11.

- c) Ako odbrana zaključi da je neophodno da se materijal objelodani u svrhu navedenu u paragrafu 15(b) i) gore u tekstu, ona će sva lica iz javnosti kojima su takvi materijali objelodanjeni obavijestiti da ne kopiraju, reproduciraju ili objavljuju takve materijale, u cijelosti ili djelomično, i da ih ne objelodanjuju nijednom drugom licu. Ako takvom licu bude dostavljen original ili bilo kakva kopija takvog materijala, ono će ga vratiti odbrani kada joj materijal više ne bude potreban u svrhu navedenu u paragrafu 15b) i) gore. Odbrana pored toga treba da vodi spisak lica kojima je materijal objelodanjen, u kojem će zabilježiti ime lica, opis objelodanjenog materijala i datume objelodanjivanja i vraćanja materijala;
- d) Po okončanju postupka u ovom predmetu, odbrana će Sekretarijatu vratiti sav povjerljivi materijal koji joj je objelodanjen, kao i kopije tog materijala koji nije uvršten u javnu verziju spisa predmeta;
- e) Ako se neki član tima odbrane povuče iz tima ili na neki drugi način napusti odbranu, sav materijal koji je objelodanilo tužilaštvo, zajedno s kopijama takvog materijala, koje taj član odbrane čuva ili posjeduje treba biti predat osobi koja u tom trenutku radi kao glavni branilac u timu odbrane.

16. Za svrhe ove odluke, izraz "javnost" označava sva lica, vlade, medije (kako je definisano u paragrafu 17 dolje u tekstu), organizacije i druge entitete, osim sudija i osoblja vijeća i Sekretarijata Međunarodnog suda, tužilaštva i odbrane (kako je definisano u paragrafu 18 dolje).

17. Za svrhe ove odluke, izraz "mediji" označava sve osoblje video, audio, elektronskih i štampanih medija, uključujući novinare, reportere, autore, televizijsko i radio osoblje, njihove agente i predstavnike.

18. Za svrhe ove odluke, izraz "odbrana" označava optuženog, njegovog branioca i pravne pomoćnike i osoblje, kao i druga lica koje Sekretarijat imenuje ili navede kao članove njegovog tima odbrane. U vezi s tim, Sekretarijatu je izdano uputstvo da sačini spisak svih osoba koje su dio odbrane ili su njezini zastupnici.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie

Dana 24. juna 2011.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]